

ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ФАРМСПРАВИ

© Г.В. ЗАГОРІЙ, 2013

Г.В. Загорій

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ
ТА СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ КОНТРАКТНОЇ ТОВАРНОЇ
ПРОДУКЦІЇ У НАТУРАЛЬНИХ ПОКАЗНИКАХ (амп., уп. ТЛЗ) ЗА
1990 – 2013 рр.

Національна медична академія післядипломної освіти
імені П.Л.Шупика

Вступ. Інноваційні технології управління фармацією вимагають від організаторів, менеджерів виробництв злагодженої системної оцінки результатів діяльності в ретроспекції, сьогоденні і проспективному обґрунтуванні майбутнього розвитку підприємства.

Мета. На підставі ретроспективного аналізу динаміки і встановлених закономірностей і позитивного досвіду деяких країн світу обґрунтувати стартові показники в стратегії і тактиці прискореного розвитку ПрАТ "Фармацевтична фірма" Дарниця "на поточну та віддалену перспективу.

Методи. У роботі використано сукупність методів альтернативної статистики, ексклюзивні методи емпіричних доказів у дослідженні, графічного моделювання.

Результати. Як показали дослідження за результатами ретроспективного аналізу діяльності ПрАТ "Фармацевтична фірма" Дарниця "за 1990-2013 роки, незважаючи на економічні складнощі в Україні, фірма" Дарниця "має позитивну динаміку розвитку основних виробничих показників до 2007 р. Зниження темпів і обсягів виробництва з 2007 по 2012 роки має чітке науково-обґрунтування і стратегічно аргументоване пояснення. Воно пов'язане з міжнародним станом і внутрішнього економічною кризою в країні - з одного боку, а головне, завершальним в 2012 р. етапом реконструкції, модернізації та переоснащення виробництва лікарських засобів фірми "Дарниця" в відповідно до вимог GMP. З 2012 р. намічено зростання обсягів виробництва ЛЗ в натуральному вираженні.

Висновок. Проведено ретроспективний аналіз діяльності, поточного стану виробництва ліків на ПрАТ "Фармацевтична фірма" Дарниця "за період 1990-2013 рр.. Встановлено, що не дивлячись на економічну кризу в Україні, динаміка основних показників була прогнозована і відповідала основним цілям і завданням стратегії і тактики їх позитивного розвитку.

Ключові слова: "Фармацевтична фірма" Дарниця", динаміка виробництва ліків.

ВСТУП

Останні роки вимагають від організаторів виробництва лікарських засобів (ЛЗ) не лише втілення інноваційних технологій, а й відповідної поведінки на фармацевтичному ринку усіх його учасників [1-4; 6-7]. Означений етап характеризується стабільним зростанням обсягів виробництва ЛЗ, у т.ч. контрактного виробництва.

Відповідно прогнозам аналітичної компанії "Visiongain", обсяг світового ринку контрактного фармацевтичного виробництва до 2016 р. досягне 64,07 млрд. дол. США. Основним драйвером на контрактному ринку фармацевтичного виробництва виступає сегмент виробництва готових лікарських форм (ГЛФ). Очікується, що у 2011 – 2016 рр. середньорічні темпи приросту ринку контрактного фармацевтичного виробництва буде знаходитися на рівні 8,7%. Основний запит на послуги по контрактному виробництві забезпечують компанії розвинутих ринків, розглядаючи цю форму промислового аутсорсингу, як одну з перспективних засобів організації стратегічного бізнесу [3]. Останнє у значній мірі сприяє кооперації спільних зусиль щодо насичення ринку імпортозаміненими ЛЗ за рахунок власного (вітчизняного) виробництва.

Наприклад, одним з стратегічних напрямків розвитку фармацевтичного сектору охорони здоров'я у Росії започаткованою програмою російського уряду "Фарма 2020" націлена на імпортозаміщення та намір досягнення рівенства питомої ваги локального (вітчизняного) і зарубіжного виробника у грошовому виразі на фармацевтичному ринку Російської Федерації (РФ).

До 2014 року у РФ намічається перехід усіх фармвиробників на стандарти GMP. Це, вважають провідні експерти та вчені Росії, є корисним кроком до цивілізованого ринку, але викликає занепокоєння деяких інших фахівців, зокрема тих суб'єктів у яких асортимент представлений низькомаржинарною продукцією, а їх дохідність не дозволяє покрити витрати, пов'язані з сертифікацією виробничих площ у відповідності з вимогами GMP. 2012 рік у Росії став проривним по кількості заявлених проектів, пов'язаних з розробкою нових лікарських засобів, у тому числі в рамках партнерських домовленостей глобальних фармацевтичних компаній з російськими. Поштовхом для такого розвитку R&D – сегменту слугувало вступ Росії до Світового об'єднання торгівлі (СОТ), що зняло засторогу іноземних інвесторів з приводу порушення прав інтелектуальної власності [5;7].

Прогноз російського фармацевтичного ринку у стратегічному плані, прискорюючи або пригальмовуючи його розвиток, міг би здійснюватися за двома сценаріями (рис. 1).

Сценарій перший - консервативний: скорочення держфінансування; цінові ножиці; тотальна генерична заміна ЛЗ на ринку; сценарій лише для окремих категорій; постійна корекція переліку реімбурсаційних лікарських засобів.

Сценарій другий – благоприємний: розвиток держпрограм (орфанні); фокус на вартості (ціні) лікування і комплексному ефекті – відхід від тривіального, банального *price competition*; розширення доступності лікарських засобів – задоволення тіньового запиту [5].

Більшість означених проблем було піднято на Міжнародній науково-практичній Internet-конференції 28-29 березня 2013 р., яка відбулася у м. Харкові під патронатом основних її організаторів-вчених Національного фармацевтичного університету [6; 8-10].

Мета дослідження. На підставі ретроспективного аналізу динаміки й встановлених закономірностей та позитивного досвіду деяких країн світу обґрунтувати стартові

показники у стратегії і тактиці прискореного розвитку ПрАТ “Фармацевтична фірма “Дарниця” на поточну та віддалену перспективу.

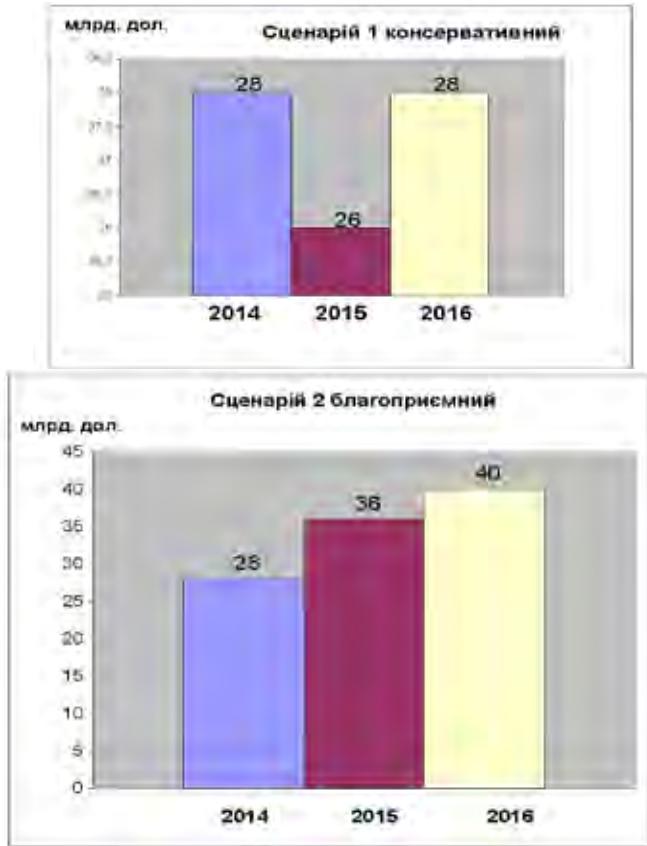

Рис. 1. Прогноз російського ринку лікарських засобів на 2014 – 2016 рр.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

Об’єктом дослідження є Приватне акціонерне підприємство “Фармацевтична фірма “Дарниця”.

Предметом дослідження стали службові, звітні господарчо-виробничі та фінансові показники діяльності ПрАТ “ФФ” “Дарниця”. Основними методами емпіричного аналізу були: методи та формули альтернативної статистики (методи згладжування та вирівнювання динамічного аналітичного ряду; дисперсійного аналізу та визначення припустимої похибки достовірності результатів дослідження). Методи ексклюзивного та евристичного аналізу, застосовані як додаткові методи для підтвердження вірнообраної ноофармацевтичної методологічної стратегії.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Ноофармація, як відомо, базується на ретроспективних, тобто фактичних та безпірних подіях, які відбулися у встановленні закономірності, що витікають з реальноіснуючих, на певному етапі, часовому інтервалі та їх усвідомленого сприйняття, з огляду сучасних вимог. Виходячи з таких позицій, нами поставлено завдання комплексного дослідження як динаміки в абсолютних показниках (обсягів виробництва), так і їх рівня зростання (падіння) у співставленні з іншими об'єктивними показниками, що характеризують ефективність діяльності ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" за 1990-2013 рр.

Як видно з рис. 2 обсяги виробництва лікарських засобів у натуральних (кількісних) показниках та їх динаміка розвитку чітко демонструє, як у числових значеннях показників, так і у графічному вигляді, кризові економічні злами з початку розвитку й становлення Незалежної України. Так, випуск ампульної продукції у 1993 році у порівнянні з 1990 р. знизився у 1,84 рази. Показник падіння обсягів випуску таблетованих лікарських засобів за аналогічний період, скоротився у 2,5 рази (2,48). Цей період набув кризових розмірів в економіці держави, тотальної руйнації, закриття багатьох промислових підприємств.

Рис. 2. Ретроспективний аналіз динаміки випуску товарної продукції та сучасний стан виробництва лікарських засобів на ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" в натуральних показниках (тис.ампл., тис. уп.) за 1990-2013 рр.

Примітка: 2013 р. – розрахунковий плановий показник.

Криза супроводжувалась й деякою розгубленістю виробників, яка має негативний відбиток і до сьогодні. ПрАТ (на той період ЗАТ) "Фармацевтична фірма "Дарниця" у 1993 році науково-теоретично, а практика підтвердила, оперативно й безпомилково обрала й визначила стратегію і тактику на найближчі 5 років (1993-1998 рр. до дефолту у 1998 р.). Як видно з рис. 2 спостерігається чітке зростання (приріст) обсягів виробництва по всій масі товарної продукції.

За ці п'ять років ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" практично, у порівнянні з 1990 роком, відновила свої потужності по ампульній продукції (459777 тис. амп. та 498668 тис. амп. – відповідно).

ВИСНОВКИ

Проведено ретроспективний аналіз діяльності, сучасного стану виробництва ліків на ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" за період 1990-2013 рр. Встановлено, що не зважаючи на економічні кризи в Україні, динаміки розвитку основних показників була прогнозованою й відповідала основним завданням стратегії і тактиці їх позитивного розвитку

Література

1. Белашапка В.А., Загорий Г.В. Стратегическое управление: принципы и международная практика. К.: Абсолют – В. 1998.
2. Загорій Г.В., Безугла О.М., Григоров Ю.М. та ін. Рационально-збалансована система підготовки та використання фахівців наукової, практичної та промислової фармації в Україні. Зб. наук. праць співробітн. НМАПО імені П.Л.Шупика. 2012, 21 (1): 439-442.
3. Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-ХІІ "Основи законодавства України про охорону здоров'я". Уклад. Ю.П.Єлісєвєнко. К.: Махаон. 2003: 387-388.
4. Закон України "Про лікарські засоби" (введено в дію Постановою ВР № 124/96-ВР від 04.04.1996, № 22, ст. 87) [із змінами, внесеними згідно із Законами № 70/97-ВЗ від 14.02.97, ВВР, 1997, № 15, ст. 115 № 783-ХІV від 30.06.99, ВВР, 2006, № 22, ст. 184 № 362-В від 16.11.2006, ВВР, 2007, № 3, ст. 30 № 1034-В від 17.05.2007, ВВР, 2007, № 34, ст. 446]// Фармацевтичне законодавство (нормативні акти з організації роботи аптечних підприємств. Під ред. проф. Т.А.Грошового. Тернопіль: ТДМУ. 2008: 4-18.
5. К 2016 г. Объем мирового рынка контрактного фармпроизводства достигнет 64 млрд. дол. США. Еженедельник АПТЕКА. 2011, 32. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.thepharmaletter.com
6. Мошкова Л.В., Коржавых Э.А. Значение научных исследований для системы фармацевтического образования. Менеджмент та маркетинг у складі сучасної економіки, науки, освіти практики: матер. міжнар. наук.-практ. Internet-конф. (м. Харків, 28-29 березня 2013 р.). Редкол.: З.М.Мнушко та ін. Харків: Вид-во НФаУ. 2013.
7. Фармбюджет – 2013. Еженедельник АПТЕКА. 2012, 38: 14-15.
8. Good manufacturing practice for medicinal products in the European Community. Annex 11 Computerized Systems. Commission of the European Communities. 1992.
9. Mnushko Z.M., Timanyk I.V. Strengths and weaknesses of chaos theory in Marketing. Management and Marketing in the Modern Economic, Science, Education and Practice: Internet-conf.: 28-29.03.2013. Ch. 2013. [Електронний ресурс]. Режим доступу: timanyuk@rambler.ru

10. Sobeh Mohamed, Sofronova I.V. Researches of Pharmaceutical Market of Lebanon. Management and Marketing in the Modern Economic, Science, Education and Practice: Internet-conf.: 28-29.03.2013. Ch. 2013: 270-271 [Електронний ресурс]. Режим доступу: sofra nfau@mail.ru

Г.В. Загорий

Ретроспективный анализ результатов деятельности и текущее состояние развития контрактной товарной продукции в натуральных показателях (амп., уп., ТЛЗ) за 1990 – 2013 гг.

Национальная медицинская академия последипломного образования
имени П.Л.Шупика

Вступление. Инновационные технологии управления фармацией требуют от организаторов, менеджеров производств слаженной системной оценки результатов деятельности в ретроспекции, настоящем периоде и проспективном обосновании будущего развития предприятия.

Цель. На основании ретроспективного анализа динамики и установленных закономерностей и положительного опыта некоторых стран мира обосновать стартовые показатели в стратегии и тактике ускоренного развития ЧАТ “Фармацевтическая фирма “Дарница” на текущую и отдаленную перспективу.

Методы. В работе использована совокупность методов альтернативной статистики, эксклюзивные методы эмпирических доказательств в исследовании, графического моделирования.

Результаты. Как показали исследования по результатам ретроспективного анализа деятельности ЧАТ “Фармацевтическая фирма “Дарница” за 1990-2013 годы, несмотря на экономические сложности в Украине, фирма “Дарница” имеет позитивную динамику развития основных производственных показателей до 2007 г. Снижение темпов и объемов производства с 2007 по 2012 год имеет четкое научно-обоснованное и стратегически аргументированное объяснение. Оно связано с международным и внутренним экономическим кризисом в стране – с одной стороны, а главное, завершающим в 2012 г. этапом реконструкции, модернизации и переоснащением производства лекарственных средств фирмы “Дарница” в соответствии с требованиями GMP. С 2012 г. намечен рост объемов производства ЛС в натуральном выражении.

Вывод. Проведен ретроспективный анализ деятельности, текущего состояния производства лекарств на ЧАТ “Фармацевтическая фирма “Дарница” за период 1990-2013 гг. Установлено, что не смотря на экономический кризис в Украине, динамика основных показателей была прогнозирована и отвечала основным целям и задачам стратегии и тактики их позитивного развития.

Ключевые слова: “Фармацевтическая фирма “Дарница”, динамика производства лекарств.

Retrospective analysis of results of operations and current status of contract commodity output in physical terms (Valium., pkg., TLZ) for 1990 - 2013 years

Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education

Introduction. Innovative technology management pharmacy require the organizers, managers coordinated production system performance evaluation in retrospect, this period and the prospective justification for future development of the enterprise.

Purpose. Based on a retrospective analysis of the dynamics and the established laws and the positive experience of some countries to justify starting rates in the strategy and tactics of the accelerated development of the CHAT "Pharmaceutical company" Darnica "for the current and long term.

Methods. At work, we used a set of alternative statistics, exclusive techniques of empirical evidence in the study of graphical simulation.

Results. As research on the results of a retrospective analysis of the CHAT "Pharmaceutical company" Darnica "for the years 1990-2013, in spite of the difficult economic situation in Ukraine, the company" Darnica "has the positive development of key operating data to 2007 and the slowdown in production since 2007 by 2012 has a clear scientific substantiation of strategic and reasoned explanation. It is associated with the international and domestic economic crisis in the country - on the one hand, and most importantly, the final stage in the 2012 renovation, modernization and re-equipment of production of drugs by "Darnica" in accordance with the requirements of GMP. Since 2012 scheduled increase in production of drugs in bulk.

Conclusions. A retrospective analiz activities of the current state of production of medicines on CHAT "Pharmaceutical company" Darnica "for the period 1990-2013 years. Established that despite the economic crisis in Ukraine, Major indicators was anticipated and answered the main goals and objectives of the strategy and tactics of their positive development.

Key words: "Pharmaceutical company" Darnica "dynamics of drugs.

© КОЛЕКТИВ АВТОРІВ, 2013

О.С. Соловійов, М.С. Пономаренко, І.В. Клименко,
І.М. Алексеева, О.В. Кирпач

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ОБГРУНТУВАННЯ, РОЗРОБКА,
ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕНЬ ОСНОВ
ГАЛУЗЕВОГО ПРАВА. ФАРМАЦІЯ

Національна медична академія післядипломної освіти
імені П.Л.Шупика

Вступ. Експериментальні дані дослідження дотримання законодавства у сфері обігу лікарських засобів в Україні, розкриваючи ряд недоліків у їх змістовній частини. Встановлені факти стали переконливим доказом у необхідності внесення змін, доповнень, розробки та удосконалення сучасної нормативно-правової та законодавчої бази.